

Z WILBER

Jest na čase, aby také ve Wilber po příkladu jiných osad česko-amerických pomýšlelo se vážně na obelání českého sjezdu přátel Volné Myšlenky, který bude se v červnu odvíjet v Chicagu. Naše celá osada, spolky i jednotlivci převážnou většinou jsou neodvislí od velikých svazů církevních a smýšlelní liberálního, ne-li proticírkevního a také měla by býti celkově zařaděna mezi živly pokrokové, jejich zásadou jest řešení záhad života pomocí rozumu a vědeckých důkazů a objevů. Pravdou je, že osada naše snad vždycky byla prostá všech neprospěšných třenic náboženských, jaké v jiných českých osadách vládou. Volný život byl tuze silný než aby nějaké vážné třenic povstati mohly a to mělo za následek upadnutí naše v úplnou lethargii. Jak se zdá každému je lhostejno co bude se svobodomyšlností v budoucnosti. Každý čte si co chce a nechává tak činiti druhého a tím myslí, že věc je odbyta. Většina nás do kostela nechodí, na církevní věci neplatí a orthodoxním církvím nevěří. Přiznáváme každému právo věřit neb nevěřit dle volby jeho rozumu. Ti, kdo věří, zakládají si církev s českou bohoslužbou a při nich spolky s církevní tendencí a takovými způsobem hledí svůj dorost zachovati jak církvi tak české národnosti. — Ale co děláme my? Prostě skládáme ruce v klín a nečiníme ničeho. Naše spolky vyjma podpory úmrtní a účele dobročinné, málo věnují si veřejných záležitostí naší české větve zde v Americe. Proto, že jsme si dle Havlíčka zvykli "Ně jim nevěřit a nic jim nedávat," nemáme věru žádného pojítka, na kterémž dovedli bychom zahájiti společnou akci také v ohledu našeho přesvědčení. Volná Myšlenka hlásaná moderními jejími zastánci je zároveň hnutím pokrokovým. Valná část celého vzdělaného světa kloní se k přirozenému řešení záhad života pomocí vědy a volného ducha a nespoutané představy, pověrou a dogmatickými ustanoveními. Veškerá náboženství hledí přispůsobiti svá učení těmto novodobým názorům a učiniti je přístupná rozumovému bádání. Výroky, za které ještě před málo sty lety trpěli lidé v žalářích, na hranici atd., jsou dneš svobodně hlásány, a bible, kterou dlouho nesmělo se ani hnouti, vykládána jest dnes v smyslu, o jakém před sto lety neměli ani pomyslení. Rozumí se, že také ta naše svobodomyšlnost je a byla ve vývoji, a kdyby zůstala státi, dohoní ji církev ve své liberálnosti za málo let. Nyní již úplně nestačí nějaké ohřívání farské anekdoty, posměšky a hrubé výroky o náboženských přichylnosti spoluhobanů. Jest vůbec pochybnosti, jestli tyto měly kdy nějakého účele vyjma probuzení fevnivosti. Otázka, je-li boha neb ne, zatlačena úplně do pozadí důležitější, racionelním nazíráním na život ve vesmíru a plnění našich povinností ku svým bližním. A právě zde může sjezd svobodomyšlných učiniti mnoho k opravě stávajících názorů, smknutí všech přátel volné myšlenky v jeden řád, a systematickému rozšiřování čísta látky, která by dávala volnému člověku našemu základ k tvoření si samostatného přesvědčení. Jsem ve veliké novohodě. Aby byl člověk dobrým křesťanem, potřebuje pouze víry a dobré vůle prováděti to, čemu věří. Aby byl dobrým osvovencem, potřebuje místo víry vzdělání, které umožňuje jemu dovoliti si volně přemýšletí a na základě rozumu neochvějně se postaviti na stanovisko prosté klamu a pověry. Věříme-li, že svoboda ducha je dobrou zásadou, konejme také své povinnosti v tomto ohledu, a jednou s těch je osvojití si dostatečné vědomosti, abychom se etí mohli působiti na naše okolí, a míti vážné přičiny, proč se zvátí osvovenci. A k tomu může nám mnoho přispěti přísti sjezd svobodomyšlných, bude-li upřímně pracovati k dobru věci.

Z přátelských dopisů.

Wilber, Nebr., 28. února 1907. — Aha! Hod' kámen do hejna husí a ta potrefená se jistě ozve. — Tak asi pomysli si pisatel onoho feuilletonu v minulém čísle W. L. — Ovšem, musí se ozvat, jinak by byla hloupější, nežli husa hloupá. Pan pisatel ve svém feuilletonu se rozepsal o koncertu p. Florjanského, a je vidět, že jej bolí, že byla slabá návštěva a proto s oním Američanem, o kterémž se zmiňuje, dali se do protřepávání toho našeho občanstva. Nejprve počali třepat farmera. (Tím by to patřilo, hrdně je protřepat, by z nich ty Washingtony vypadaly, neb jich mají dost. Po farmářích přišli na řadu obchodníci a za nimi přišel na program "ten ubohý exemplár" — český muzikant. Pan pisatel uvádí, že prý to byla slušná tříletná deputace hudebníků wilberských, atd. Inu, jest to s nimi asi tak: Jeden měl svoji záležitost tady, druhý onde a třetí? Možná, že vyhřívá těžké nastuzení u kamen. A pak, až český hudebník, který chodí hrát, by obhájil živobytí svá rodině, bude moci chodit do divadel a koncertů, pak nás už hlava bolet nebude. Český hudebník musí čekat až ten někdy "kolikrát" zasloužený dollar dostane, a ne jako pan pisatel, který pro půlák sáhne lidem až do huby. Pane pisateli, jak nahlížím, byl by z vás dobrý bubeník. — ovšem někdy bubnovat trochu, neškodí. Jenom to mne mrzí, že v tom byli také ti wilberští hudebníci. Tak jest to již na tom světě, že se český hudebník stává terčem člověka, o němž — darmo mluvit (vyjma p. pisatele). Dále pan pisatel vede zmínku o spolku ochotnickém. — Ano, tak se mi zdá, že ta ochota je moc nahnutá, tak že se obávám, by ne— ale nic tak! Jenom s chutí dále! Když nás zbude půl tuctu a nějakí mladí k tomu, půjde to nadále zase. Pane pisateli, jdu k Vám se žádostí, byste přetlumočil onomu Američanovi. Tak se mi zdá, že mi dochází menzin, tedy musím přestat. Pozdrav všem čtenářům Wilberských Lástů vyslovuje

Ten co na koncertu nebyl.

Western, Nebr., 22. února, 1907. Ctná redakce: Promiňte mi, že Vás mým dopisem obtěžuji, jest to můj první dopis do novin v mém životě a třeba snad také poslední. Ale když už jsem se tak zbláznil, nic na plat, musím k věci. V jednom z předcházejících čísel Pantáta z Prostředka popisoval jak jsem "turburčil" s kazatelovými volma. A že už je to třicet let, má asi Pantáta špatně trávicí žaludek, že už na to nezapomněl a znovu ta ohřívá. Říše, jaký je dobrák, že za paunámu krávy dojí, a my bychom mu to skoro věřili, kdybychom nevěděli, že si rád "zapráší" a má legraci z jiného, ale sám na sebe nepoví. Možná, že už zapomněl na to, že také jednou měl třínohou krávu. Takové zvíře je zde na západě, kde obyčejně dobytek přichází na svět nejméně se čtyřmi nohama, zvláštěností, ale Pantáta vždycky po zvláštěnostech konkal, tedy i ty třínohou krávu měl. A když jí chtěl dojit, musel vždy někdo ji držet, aby nepadla, proto se s panímámou střetli a tak se naučil i dojit. Nejhorší to bylo z jara, když začínala být nová pastva. Pantáta se mnoho nebál, že mu kráva uteče na sousedovo pole, a když tak stála a bučela, musela panímáma od předu a pantáta od zadu krávu držet v rovnováze. Že při té zelené pastvě to

vždycky nebyla příjemná práce, každé uzná. Pantáta byl trpělivý a veselého ducha a zpíval si známou plzeňskou "Mordie himl" atd., ale takto koukal, jak by se jí zbavil. Ale kde pak, řezník ji nechtěl. Farmáři na plemeno také ne, ale pantáta se jí potom přece zbavil, a snad nám také poví jak. A také by nám pantáta mohl povědět, jestli se ještě pamatuje, když se přistěhoval od Saline Co. a přivezl v sudě od soli ty čtyři ohromné uherské bagouny a jak utkali, takže wilberští měšťané tehdy mysleli, že je to nějaká dravá zvíř. A dělali pekelnou muziku, ale člověk se jim divit nemohl, chtěli asi "free lunch", který tehdy byl zde neznámou vesnicí a ne jako teď na těch licitacích. Už teď ani nevím, kolik jich Pantáta přivezl na místo, ale slyšel jsem, že se jich několik odebralo na věčnost. Myslím, že má-li Pantáta ještě nějaké z té ráce, že by je lehko mezi čtenáři za pěkný peníz prodal na plemeno, já sám bych si přál teď mít párek takových uhersko-polských Ůňanů. — Doufám, že se Pantáta nebude na mne hněvat, že jsem to na něho pověděl. Chtěl jsem mu poslat také "Volentajna," ale myslím jsem si, že by se třeba pantátovi nelibil. S pozdravem na všechny čtenáře

Ten co jezdil s kazatelovými.

HUDEBNINY

k dostání v Národní Tiskárně, 509 — 511 So. 12. St., Omaha, Neb.

Dvacet pohřebních písní a sborů. Složil Frant. Černín. Cena \$1.75.

Milostné písně, pět písní pro vyšší hlas a průvodem piana, napsal Josef Nešvera. Cena \$1.00.

The Mississippi River. American March by Jules Fučík, pro orchestr. Cena \$1.00.

Valse Revue et Gavotte Empire. F. Procházka. Pro nástroje rozadil J. Fučík. Cena \$1.00.

Skladby Marešovy.

Album českých písní, pro piano upravil A. L. Mareš. Obsahuje 50 písní národních a viasteneckých. Cena 50 centů.

Český Taneční Věneček (Bohemian Dance Folio) vydala A. L. Mareš Music Co. Obsahuje následující tance: Kukačka (valčík), Za čtyřák (polka), Vždyť jsme jen jednou na světě (polka), Sousedský valčík, Nejde to (polka), Zkusme to — půjde to (mazurka), Vzdálená jsi má milenko (pochoď), Radeckýho pochoď. Cena 50 centů.

The Flowery Kingdom, pochoď. Od A. L. Mareše, pro piano neb organ. Cena 25 centů.

Life is but a dream (Život jest pouhým snem), valčík od A. L. Mareše. Pro piano neb organ. Cena 25 centů.

Louka zelená, valčík. Upravil A. L. Mareš. Pro piano neb organ. — Cena 25 centů.

"Na Marjanco" (The Village Tavern). Polka. Pro dvě ruce, na piano, cena 25c. Rozsazeno pro celou kapelu, 50 centů. Pro orchestra 10 nástrojů a piano, 65c.

Na šišato, česká polka aneb kvapík ze směsi národních písní a sice "Pod našimi okny," "Na šišato" a "Když jsem šel na bál." Pro piano neb organ. Cena 25c.

Pochod s Prodáné Nevěsty od Bedřicha Smetany, aranžoval A. L. Mareš. K tomuž připojeno "For you Dearest." Pro piano neb organ.

Venetian nights (Benátské večery). Valčík, od A. L. Mareše. Pro piano neb organ. Cena 25 centů.

Veselé kovář (The Jolly Blacksmith), polka, pochoď aneb kvapík. Pro piano neb organ. Prodává se ve prospěch česko-amerického zádu, cena 25 centů.

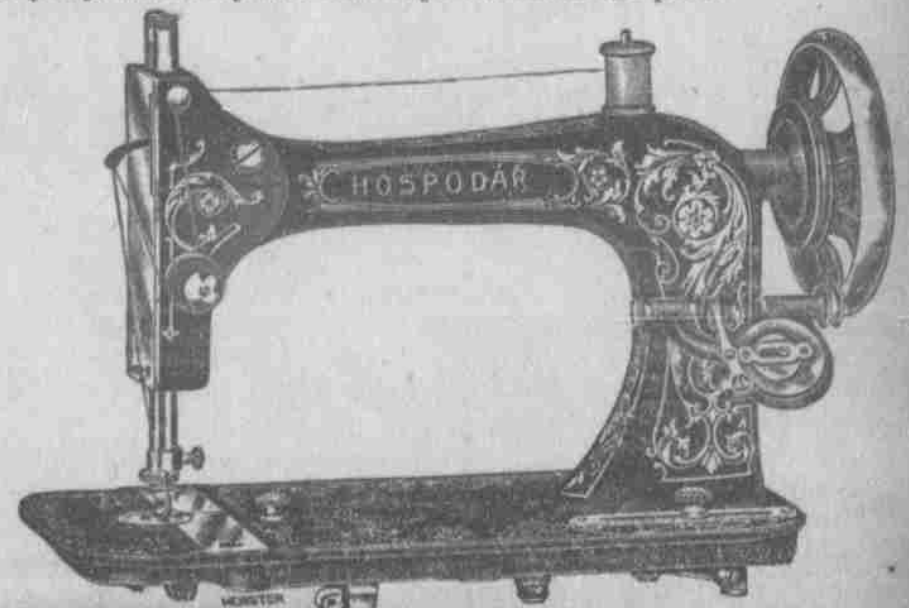
VŽDY NEJDOKONALEJŠÍ.

Po patnáct již roků obstaráváme svým čtenářům šicí stroje přímo s továrny. Jediným účelem při tom jest, poskytnouti našim odběratelům nejdokonalejší stroje šicí a to při veliké úspoře, totiž za ceny tovární. — Proto hned od samého počátku nehleděli jsme snad k tomu, abychom poskytl našim čtenářům stroje ze všech nejpracnější, nýbrž naši anahou bylo vždy, poskytnouti stroje nejdokonalejší. Máme uzavřenou smlouvu s jednou z největších továren šicích strojů v Americe, a to továrny pokročilé, kteráž používá při strojích své výroby všech zdokonalení a vynálezů, jež prospěšně se osvědčily. Za tu dobu, co jsme stroje čtenářům opatřovali počali, provedla společnost různá zdokonalení, mezi nimiž do dneš nejdůležitější bylo, že kolo hnací patřeno bylo kuličkovými ložky, tak že stroj běží zcela ticho a skoro o polovici lehčeji nežli jiné stroje, postrádající toto opatření; dále zavedení spouštěcího ústrojí a elegantní úpravy. Nyní pak přichází s novým zdokonalením a sice jest to tentokrát naplněná nitě. Podáváme tuto vyobrazení nově upraveného stroje, a porovnáním téhož se strojem dřívějším lze snadno seznati, v čem zdokonalení pozůstává. Při stroji dřívějším byly dvě péra neboli pružné plátky, umístěné na hořejší části ramene, které sloužily k tomu, aby udržovaly nit v napjetí. Na místě toho zaveden jest nyní kotoučový naplněč, který automaticky nit vypouští. Na místě háčku, který pomocí péra při zpátečním hnutí jehly nit naplnal, jest nyní kolínko s očkem, kteréž úplně odstraňuje možnost vysmeknutí se niti. Jehelní tyč opatřena jest ocelovou špičkou, kteráž zamezuje jakékoliv vnikání prachu do vnitřního ústrojí.

To jsou nejnovější důležitá zdokonalení, a jimi postaven jest

šicí stroj "Hospodář"

nad všechny obyčejné šicí stroje. Svršek strojů Hospodář hotoven jest z dřeva dubového, černého ořechového (walnut) neb sykamorového a poskytneme kterýkoliv druh objednavatelům dle přání.

Hlavice stroje Hospodář, na které zobrazena jsou částečně nová zdokonalení.

Ceny, za kteréž stroje tyto našim odběratelům opatřujeme, jsou jak následuje:

Stroj Drop-head Cabinet "Hospodář" číslo 25 s třemi šuplíky po každé straně a jedním uprostřed \$22.00
Tentýž stroj číslo 24, s 2 šuplíky po každé straně s jedním uprostřed, jak viděti navedlejším vyobrazení \$21.00
Tentýž stroj čís. 23, s jedním šuplíkem na každé straně a jedním uprostřed \$20.00

V ceně této zahrnuto jest roční předplatné na Hospodář, aneb na zábavný a poučný týdeník Osvěta Americká.

Každý stroj "Hospodář" opatřen jest českým návodem k zacházení s ním; jest zaručen na 5 roků továrnou, že jest nejnovější soustavy, dobře zhotoven, s nejnovějšími zdokonaleními, že jde tak lehce, jak jen který stroj jíti může a kterákoliv část by se osvědčila vadnou jakýmkoliv způsobem a s té příčinou se polámala, bude nahrazena. Záruka nevztahuje se na přístroje, jehly, šlunky, atd.

Dále my zaručujeme úplnou spokojenost a nabízíme všem, kdo stroj od nás koupí, jestliže by shledal do 30 dnů, že by v jakémkoliv ohledu, buď v dokonalosti, vzhlednosti, práci neb v čemkoliv jiném nevyhovoval se jiným strojům, může nám jej do té doby kdykoli vrátiti a obdrží své peníze nazpět.

Ku každému ze strojů u nás objednaných obdrží se zdarma, bez jakéhokoliv příplatku, celá sbírka všech potřebných přístrojů k hotovení různých prací, jako několikery obrubovávky a lemovávky, zapořivač, obřez, šňůrovák, atp. V českém návodu, který provází stroj "Hospodář," je navedení, jak všechny tyto přístroje používati a jak s nimi zacházeti. Tyto přístroje jsou vesměs nejnovější soustavy, trvanlivé a v úhledné plechové krabičce uzavřeny.

My nevedeme obchod se stroji aniž je prodáváme na výdělek, nýbrž od samého počátku bylo našim úmyslem a anahou, pouze jen prospěti svým odběratelům a poskytnouti jim možnost a příležitost objednávatí našim prostřednictvím přímo z továrny, za ceny tovární a uspořiti tak několikery výdělek, jakýž překupníci ovšem míti musí, což nikdo jim nezalívá. Jelikož stroje za tyto tovární ceny můžeme obdržeti pouze jen při placení hotovými, a jelikož není úmyslem naším při tom jakkoliv těžiti, musíme ovšem v každém případě požadovati zaplacení kupní ceny, nežli stroj objednáme a zašleme. Při tom upozorňujeme na vřele uvedenou záruku a každému kdo stroj objedná, nabízíme, když by neshledal týž jak jest vylíčen a popsán, aneb když by shledal jej z jakéhokoliv příčiny vadným, že jej může navrátiti a obdrží své peníze nazpět.

Stroje posílány jsou přímo z továrny a každý objednavatel musí nésti výlohu zásilky, kteráž ve státech středních a západních obnáší \$1.00 aneb méně. Doprava do států vzdálených jako do Kalifornie, aneb do států východních aneb jižních, jest ovšem dražší, však ale mu ručíme každému, že nepřesahuje \$2.00 východně od Skalního pohorí a do států jižních a \$3.00 do států horakých neb pacifických a kdokoliv by z těchto států chtěl této záruky použiti, může nám při objednání stroje o tento obnos více zašlati a my pošlem stroj vyplacený až na místo.

Při objednávkách udejte vždy nejen svou poštu, nýbrž též i Vaši nejbližší železniční stanicí, jest-li takovou není pošta Vaše.

Národní Tiskárna, 509-511 South 12th Street, Omaha, Nebr.